Thesis Title Persistence of Small-scale Thai Garlic Production in the

Context of Trade Liberalization

Author Mrs. Yuki Miyake

Degree Doctor of Philosophy (Social Science)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Pinkaew Laungaramsri Advisor

Assistant Professor Dr. Chusak Wittayapak Co-advisor

Lecturer Dr. Santita Ganjanapan Co-advisor

ABSTRACT

The main objective of this research is to contribute to understanding of contemporary agrarian transition in Northern Thailand as a consequence of the trade liberalization in the beginning of 21st century as a driving force. With a focus on persistence of small-scale garlic farmers in Northern Thailand, this research aims to provide a case study to understand why and how small-scale farmers persist in garlic production despite adverse circumstances in the domestic market and a huge inflow of cheaper Chinese garlic and unprecedented narrow market as a result of it.

Since the Thai government's announcement of trade liberalization in the agricultural sector through the Free Trade Agreements (FTAs) with China in 2003, pros and cons have been hotly debated, and as China has been a top exporter of garlic for more than 10 years in the world, the trade liberalization of garlic commodity has proved controversial. Yet, the debate tended to be monolithic, exclusively with an economic utility based on the theories of neoliberalism and comparative advantage of the state: pros insisted that farmers should change their production from garlic to more economically efficient crops and then enjoy flourishing wealth, while cons

counter-argued that inflows of cheaper products would destroy domestic small-scale garlic production. According to the government statistics, the field area of Thai garlic production in 2005 decreased to about 80 percent of the one before trade liberalization, and to 65 percent in 2008. In other words, two-thirds of farmers have persisted in garlic production as of 2008, and this work focuses on this point of persistence contrary to the prediction of many experts mentioned above.

The thesis is based upon anthological field research in Dong Pa Sak Village, Si Dong Yen Sub-district, Chai Pra Kan District in Chiang Mai, which is a province in Northern Thailand. It is the largest garlic producing region in Thailand. The research was conducted during August 2007 and May 2008. Besides the field research, documents were collected and studied to facilitate understanding of Thailand's macro trade policies and practices.

The main findings of this work are as follows. First, at a macro level, it argues that trade liberalization is a re-regulating process by the state or state mechanism rather than a deregulating process as neoliberalism claims. Neoliberal theories say that trade liberalization is a process that decreases the state role in market processes. Ironically, its practice in fact was found to increase state intervention both in the market and local agricultural structures through the promotion of several new forms of regulations: reduction of garlic production; prohibition to return garlic production; prohibition of production of five other kinds of crops; registration of garlic field size; and introduction of contract farming such as potatoes. Through the introduction of these new regulations, the labor process in garlic production has been also forced to shift from a form of free farm operator to unfree hired labor.

Secondly, shifting the research focus to the local level, the work found multiple strategies that small-scale garlic farmers used to cope with a period of recession of the industry after trade liberalization. Those strategies are: diversification of crops, diversification of work into off-farm labor, cost reduction, rotation of capital, and enlargement of farm size. By employing some or all of these strategies, the small-scale and even some landless farmers have persisted in garlic production, showing the sign of activeness of and diversity among small-scale farmers in rural

Northern Thailand. At the same time, increasing farm size does increase the concentration of farm land ownership or control by a small number of farmers that is a consequence of the strategy to deal with trade liberalization.

Thirdly, a complex form of feminization in the agricultural labor system of garlic production is discussed as the result of trade liberalization. Other important factors of the persistence of small-scale garlic production at the local level are the increasing number of female and feminine-type labor in agriculture, and the deteriorating conditions of wage labor. These are linked to a concept of feminization of agricultural labor. As is shown under a concept of active female agency, wage laborers are not passive but, on the contrary, active and positive in their work. Yet, their positive attitude toward work was exploited during the economically depressed period of the Thai garlic industry. Furthermore, riding a wave of increasing migrant labor in northern Thailand, the use of migrant labor is also increased in the garlic villages, oppressing local labor markets, and marginalizing local women.

Lastly, with a focus on the reaction of local actors to the oppressive macro structure, the negotiation and contestation of the local farmers against the change in larger market structure, as well as in state policies, were found to be important factors in the persistence of garlic production. To be more precise, contrary to popular belief, many of the small-scale garlic farmers turned the slump in the garlic industry brought by trade liberalization to an opportunity to improve their livelihoods. They also turned the newly formed policies and regulations to their advantage, participating in projects useful to them while avoiding others, although these reactions of local farmers are not single but diverse, showing multiple trajectories. The local agrarian landscape changes as a result of the interaction of the coercive markets and political structures at the macro level, were embedded in and modified through the leadership and practices of local small-scale farmers.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การดำรงอยู่ของการผลิตกระเทียมไทยขนาดย่อมในบริบทการเปิดเสรี

ทางการค้า

ผู้เขียน นางยูกิ มิยะเกะ

ปริญญา ศิลปศาสตรคุษฎีบัณฑิต (สังคมศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ชูศักดิ์ วิทยาภัค อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ คร. สัณฐิตา กาญจนพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ภาคเกษตรร่วมสมัยในภาคเหนือของประเทศไทยอันเป็นผลเนื่องมาจากการค้าเสรีในช่วงต้น ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการศึกษาไปยังการคำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมขนาดย่อม เพื่อตอบ คำถามสำคัญที่ว่าเหตุใดเกษตรกรขนาดย่อมยังคงคำรงอยู่ และคำรงอยู่อย่างไร ถึงแม้ว่าจะมี สถานการณ์อันไม่พึงประสงค์ในตลาดภายในประเทศ และมีการไหลบ่าเข้ามาของกระเทียมจาก ประเทศจีน ซึ่งส่งผลให้ตลาดหดแคบตัวลงไปอย่างเป็นประวัติการณ์

ทั้งนี้เนื่องมาจากรัฐบาลไทยได้ทำข้อตกลงการค้าเสรีกับรัฐบาลจีน โดยมีผลบังคับใช้ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 เป็นต้นมานั้น ทำให้เกิดการถกเถียงกันขึ้นมาระหว่างฝ่ายสนับสนุนการค้าเสรี กับฝ่ายที่ต่อต้าน อีกทั้งประเทศจีนได้กลายเป็นผู้ส่งออกกระเทียมไปยังตลาดโลกเป็นอันดับหนึ่ง เป็นเวลานานมากกว่าสิบปี ยิ่งทำให้การค้าเสรีสินค้ากระเทียมกลายเป็นหัวข้อการถกเถียงที่สำคัญ แต่กระนั้นแล้วการถกเถียงดังกล่าวมีแนวโน้มไปในทำนองเดียวกัน โดยยึดติดกับแนวคิด อรรถประโยชน์นิยมที่วางอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีเสรีนิยมใหม่และการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ กล่าวคือในฝ่ายที่สนับสนุนการค้าเสรียืนยันว่าเกษตรกรควรเปลี่ยนการผลิต จากการปลูกกระเทียมไปเป็นพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่คุ้มค่ามากกว่า และจะทำให้เกษตรกร มีความมั่งคั่งมากขึ้น ในขณะที่ฝ่ายต่อต้านการค้าเสรีกลับโต้แย้งว่าการไหลบ่ายเข้ามาของกระเทียม

ที่มีราคาถูกกว่าจะทำลายการผลิตกระเทียมขนาดย่อมภายในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลสถิติ ของรัฐบาลที่แสดงให้เห็นว่า พื้นที่การผลิตกระเทียมของประเทศไทยในปี พ.ศ.2548 ลดลงคิดเป็น ร้อยละ 80 และส่วนในปี พ.ศ.2551 คิดเป็นร้อยละ 65 ของของพื้นที่เพาะปลูกก่อนเปิดการค้าเสริ หรือกล่าวกลับกันได้ว่าในปี พ.ศ. 2551 ยังคงมีจำนวนเกษตรกรมากถึงสองในสามที่ยังคงคำรงอยู่ ในการผลิตกระเทียม สวนทางกับคำทำนายของผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้

วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เป็นงานมานุษยวิทยาที่ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามในช่วง ระหว่างปี พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ.2551 ที่บ้านคงป่าสัก ตำบลศรีคงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย และมีที่ปลูกกระเทียมที่ใหญ่ ที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและงานศึกษาเพื่อทำ ความเข้าใจนโยบายและภาคปฏิบัติทางด้านการค้าของประเทศไทยอีกด้วย

งานศึกษาชิ้นนี้มีข้อค้นพบสำคัญสี่ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง ในระดับมหภาคพบว่า
การค้าเสรีเป็นกระบวนการเพิ่มกฎระเบียบโดยรัฐ หรือใช้กลไกของรัฐ มากกว่ากระบวนการลด
กฎระเบียบตามข้อกล่าวอ้างของแนวคิดเสรีนิยมใหม่ ถึงแม้ว่าแนวคิดเสรีนิยมใหม่เสนอว่าการค้า
เสรีเป็นกระบวนการลดบทบาทของรัฐลงไปในกระบวนการตลาด แต่กลับสวนทางในภาคปฏิบัติ
จริง ที่มีข้อเท็จจริงชี้ให้เห็นว่ารัฐได้เพิ่มบทบาทในการแทรกแซงทั้งในตลาดและในโครงสร้าง
การเกษตรระดับท้องถิ่น โดยมีการใช้กฎระเบียบใหม่ ในหลายรูปแบบ อาทิเช่น การลดการผลิต
กระเทียม การห้ามกลับไปผลิตกระเทียม การห้ามผลิตพืชชนิดอื่น 5 ชนิด การลงทะเบียนขนาด
พื้นที่การผลิตกระเทียม และการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งด้วยระบบเกษตรแบบพันธสัญญา เป็นต้น

ประการที่สอง ในระดับจุลภาคพบว่าเกษตรกรขนาดย่อมใช้ยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย ในการรับมือกับภาวการณ์ถดถอยของอุตสาหกรรมกระเทียมภายหลังจากการค้าเสรี ยุทธศาสตร์ ที่หลากหลายที่เกษตรกรใช้ได้แก่ การปลูกพืชที่หลากหลาย การทำงานนอกภาคเกษตร การหมุนเวียนเงินทุน และการขยายขนาดการถือกรองที่ดิน ทั้งนี้การอาศัยยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย ดังกล่าวทำให้เกษตรกรขนาดย่อมและแม้แต่เกษตรกรไร้ที่ดินบางรายก็ยังคงคำรงอยู่ได้ในการผลิต กระเทียม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นและความหลากหลายของเกษตรกรขนาดย่อม ในชนบทภาคเหนือของประเทศไทย ขณะเดียวกันการที่ขนาดการถือกรองที่ดินเพิ่มขึ้น ทำให้เกิด การกระจุกตัวของที่ดินตามมาด้วย ซึ่งเป็นผลมาจากยุทธศาสตร์การจัดการกับการค้าเสรีนั่นเอง

ประการที่สามความซับซ้อนของกระบวนการกลายเป็นหญิงในระบบการใช้แรงงาน ภาคเกษตรสำหรับผลิตกระเทียมอันเป็นผลมาจากการค้าเสรี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ของการคำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมขนาดย่อม กล่าวคือมีแรงงานหญิงและงานที่เป็นของ ผู้หญิงเพิ่มมากขึ้นในการใช้แรงงานการเกษตร และเงื่อนไขการจ้างงานก็แย่ลงค้วย ซึ่งเชื่อมโยงกับ แนวคิดกระบวนการกลายเป็นหญิงในภาคการเกษตร นอกจากนี้แล้วภายใต้แนวคิดผู้หญิงในฐานะ ผู้กระทำการนั้น พบว่า แรงงานรับจ้างไม่ได้มีความเลื่อยชา หากแต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีความ กระตือรือร้นและมีทัศนคติเป็นบวกในงานที่พวกเขาทำ แต่กระนั้นแล้วพวกเขาก็ถูกเอาเปรียบใน สภาวะที่อุตสาหกรรมกระเทียมประสบปัญหาถดถอยทางเศรษฐกิจ การเข้ามาของแรงงานข้ามชาติ ในภาคเหนือ ซึ่งมีการใช้แรงงานข้ามชาติในการผลิตกระเทียมในระดับหมู่บ้านที่มีจำนวนเพิ่มมาก ขึ้น สร้างปัญหาให้กับตลาดแรงงานท้องถิ่น และทำให้ผู้หญิงท้องถิ่นกลายเป็นคนชายขอบ

ประการสุดท้ายเมื่อพิจารณาไปยังปฏิกิริยาของผู้ปฏิบัติการในระดับท้องถิ่นที่ถูก เอาเปรียบจากโครงสร้างระดับมหภาคการต่อรองและช่วงชิงของเกษตรกรในท้องถิ่นกับการ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดขนาดใหญ่กับนโยบายของรัฐ เป็นเงื่อนไขสำคัญในการดำรงอยู่ของ เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งแล้วว่าขัดแย้งกับความเชื่อทั่วไปที่ว่า เกษตรกรขนาดย่อมจำนวนมากจะล่มสลายลงไปในอุตสาหกรรมกระเทียมอันเนื่องมาจากการค้า เสรีนั้น แท้จริงแล้วเกษตรกรขนาดย่อมได้เปลี่ยนวิกฤติอันเกิดจากการค้าเสรีเป็นโอกาสสำหรับ ปรับปรุงวิถีการดำรงชีพใหม่ พวกเขายังได้เข้าไปฉกฉวยใช้นโยบายและกฎระเบียบใหม่ทั้งหลาย ให้เป็นประโยชน์กับตัวเอง ด้วยการเข้าร่วมในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขา ในขณะที่ หลีกเลี่ยงโครงการอื่นที่อาจทำให้พวกเขาสูญเสียผลประโยชน์ ทั้งนี้ปฏิกิริยาทั้งหลายของเกษตรกร มิได้มีความเป็นหนึ่งเดียว หากแต่มีความหลากหลาย และมีวิถีทางที่แตกต่างกัน ดังนั้นภูมิทัสน์ การเกษตรระดับท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงไปจึงเป็นผลอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างตลาดที่มี ลักษณะบีบบังคับกับโครงสร้างการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งถูกคัดแปลงไปด้วยภาวการณ์นำ และปฏิบัติการของเกษตรกรขนาดย่อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved